

The Hebrew University of Jerusalem

האוניברסיטה העברית בירושלים

ביום כ"ד בחשון תשע"ח
העניקה האוניברסיטה העברית בירושלים את
פרס ניומן לספרות עברית
על שם אירווינג (ישראל) וברטה ניומן

שמעון אדף

שמעון אדף הוא הסופר הנועז והמפתיע בדורו. אדף צירף את קולו אל הספרות הישראלית בראשית שנות ה-90, והיה לאחת הדמויות המובילות בה. מאז הופיע ספר שיריו הראשון, המונולוג של איקרוס ב-1997, פרסם שני ספרי שירה נוספים, וכעשרה רומנים. קובץ שיריו אביבה-לא, מחזור קינה על מות האחות, זכה למעמד של ספר פולחן. פוריותו השופעת של אדף כסופר מרשימה במיוחד בשל יכולתו להפגין שליטה מושלמת בסוגות שונות ורחוקות זו מזו, מן הספרות הפופולרית בדמות הרומן הבלשי (קילומטר ויומיים לפני השקיעה, 2004) וסיפורת פנטסטית לבני הנעורים (הלב הקבור, 2006), מדע בדיוני עתידני ודיסטופי, שירה לירית, סיפורת ריאליסטית אוטוביוגרפית, ריאליזם פנטסטי והגות. במעבר הנוח בין מגוון הסוגות של יצירתו מזכיר אדף את הוירטואוזיות של עגנון.

יצירתו של אדף שואבת את עצמתה מהשימוש בכל רובדי הלשון, ומכל מרחבי הקיום הישראלי הפרטי והאוניברסלי-האנושי. אדף מחולל מפגשים סוערים בין הקשרים תרבותיים שונים: הפיוט והתפילה היהודית, עברית, ארמית, ערבית-יהודית מרוקאית ולטינית (כמו בכותרת הרומן מוקס נוקס, 2011), ספרות אירופית קלאסית, מעשיות עממיות ותרבות פופולרית בת ימינו. סיפוריו של אדף נרקמים בכל נופי החיים בישראל, מנתיבות ושדרות, אל תל-אביב, משכונות הדרום אל הצפון, מהעבודה במפעל אל מסדרונות האקדמיה, ממעבדת מחקר מתקדמת לשיבה גבוהה. אדף ברא דמויות מורכבות ומעוררות הזדהות כמו הנערה המתבגרת אורי אלחייני שתצמח להיות סופרת בפנים צרובי חמה, הבלש אֶליש בן-זקן, והמשוררת בעל כורחה מירה שמועלית על המוקד ברומן כפור.

יצירתו הספרותית הנסיונית של אדף מתאפיינת בחקירה מתמדת של גבולות ואפשרויות המבע הלשוני, השפה העברית ומעשה המלאכה האמנותי שכליו הם לשוניים. אדף מחייב את קוראיו להקשות על מעמדה של היצירה הספרותית-האומנותית, עצמתה וחיוניותה הרת הגורל בחיי היומיום. כך מוביל שמעון אדף את הספרות הישראלית כבר עשרים שנה למחוזות שנשענים על המוכר וממשיכים אל החדש והלא-נודע.

על כל אלה ראה חבר השופטים לנכון להעניק

שמעון אדף
פרס ניומן לספרות עברית
על שם אירווינג (ישראל) וברטה ניומן

אשר כהן
נשיא

ירושלים